

" ...

I- DAVACININ GEREKÇESİ:

Dava dilekçesinde Öne sürülen gerekçe aynen şöyledir:

"Konusu ; Millet Meclisi Hesapları İnceleme Komisyonunun 8/12/1976 günlü raporunun Millet Meclisi Genel Kurulunda 6 Ocak 1977 gününde oylanması suretiyle alınan karar, Anayasa ve İçtüzüğe aykırı olarak bir kural ihdası niteliğinde olması bakımından iptali istemini kapsayan dilekçedir.

I- OLAYLAR:

1- TBMM üyelerinin ödenek ve yollukları, Anayasa'nın 1421 sayılı Kanunla değişik 82. maddesinde belirtildiği üzere kanunla düzenlenir. Bu maddeye göre (ödenğin aylık tutarı, en yüksek Devlet memurunun almakta olduğu miktarı, yolluk da Ödenğin yarısını aşamaz.)

2- Anayasa'nın 82 nci maddesinde sözü edilen ödenek ve yolluklar 1 sayılı Kanunla düzenlenmiş ve işbu 1 sayılı Kanunun 1 inci maddesi de 5 Haziran 1975 gününde kabul edilen ve 7 Haziran 1975 tarihinde yayınlanan 1905 sayılı Kanunla değiştirilmiştir.

3- Yayımı tarihinde yürürlüğe giren bu kanunu, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanları yürüteceklerdir.

4- Bu yolda uygulamalar süregelmiş iken, Parlamento üyelerinin ödenek ve yolluklarına zam yapılmasını amaçlayan bir tutumla, konu Millet Meclisi Hesapları İnceleme Komisyonunca ele alınmış ve 8/12/1976 günlü, Esas 54 ve Karar 17 sayılı bir karar halinde tutanak düzenlenmiştir.

5- Hesapları İnceleme Komisyonunun sözü geçen kararını muhtevi raporu, Millet Meclisi 6 Ocak 1977 Perşembe, 29 uncu Birleşim Gündeminin (Başkanlığın Genel Kurula sunuşları) başlıklı birinci kısmında 1 numara altında gösterilmiştir.

6- Gündemde dağıtım tarihinin 6 Ocak 1977 olduğu belirtilmiş olan bu rapor, dağıtıldığı gün Başkanlıkça Genci Kurulun oyuna suretiyle, Parlamento üyelerinin ödenek ve yolluklarına aşırı bir zam sağlayıcı yönde, İçtüzüğe ve Anayasaya aykırı şekilde, 1905 sayılı Kanunla ilgili bir yasama yorumu (teşriî tefsir) yapılmıştır.

II- iptali gerektiren hukuki sebepler:

A) İçtüzük açısından:

1- Hesapları İnceleme Komisyonunun görevi ve bu komisyon çalışmalarının sonuçlarını Genel Kurula ne suretle iletileceği, Mille Meclisi İçtüzüğünün 153-156 nci maddelerinde düzenlenmiştir.

Hesapları İnceleme Komisyonu, Kanun hazırlayıcı, değiştirici, kanun yorumlayıcı kurul olarak görev ifa edemez. Bu kurulun görev ve yetkisi ile bağdaşmayan bir tutumla, 1975 Haziranından itibaren yürürlükte olan 1905 sayılı Kanuna, yine uzun zamandan beri yürürlükte

olan hükümlere dayanılarak, yeni bir "(yorum) getirilmiş: Parlamento üyelerinin Ödenek ve yolluklarına aşırı bir zam yapılmasını sağlayıcı tarzda bir rapor düzenlenmiştir. Böyle bir raporun düzenlenmesi de yasama yorumu niteliğindeki böyle bir raporun dağıtılacağı gün Genel Kurulun oyuna sunulması da; bu rapordaki görüşlerin Kanunun uygulanmasında esas tutulacak muteber bir yorum olarak kabulü de hukuken mümkün değildir.

İçtüzüğün Hesapları İnceleme Komisyonu ile ilgili maddeleri, yasama yorumu niteliğinde raporlar yazılmasını ve bu raporların oya sunularak Meclis Kararı haline getirilmesini öngörmemiş ve kabul etmemiştir.

Nitekim, tutunağı ekli bulunan, Millet Meclisinin 35 inci Birleşimine ait belgede açıkça görüleceği üzere, Millet Meclisi Başkanı Hesapları inceleme Komisyonunun raporlarını okuttuktan sonra (İçtüzüğün 153 ünci madesine göre Millet Meclisi Hesapları inceleme Komisyonunun bu raporları bir durum tespitiinden ibaret olup, ihtilâflı bir konu olmadığından onaya değil, sadece bilgilerinize sunulmuştur) demiştir.

Zamla ilgili rapor ise, 29 uncu Birleşimde oya sunulmuştur.

2- İçtüzüğün yukarıda sözü geçen 153-156 ncı maddelerine ve Millet Meclisi Başkanının 35 inci Birleşimdeki açıklamalarına göre, Hesapları İnceleme Komisyonu raporunun Genel Kurul oyuna veya onayına sunulması söz konusu olamaz.

Parlamento üyelerinin ödenek ve yollukları "ihtilâflı bir konu" sayıldığı taktirde de ihtilâfın ne suretle ve kimler arasında doğduğunu ve bu ihtilâfın merciinin neresi olduğunu düşünmek zorunludur.

Bu itibarla, Parlamento üyelerinin ödenek ve yolluklarına büyük zam yapılması sonucunu doğuracak bir Hesapları İnceleme Komisyonu raporu düzenlenmiş olması ve bu raporun, dağıtıldığı gün Genel Kurul oyuna sunulması ile, içtüzüğe uygun ve hüküm ifade eden bir zam kararı doğmuş olamaz. Böyle bir kararın, hukuken, geçersiz hatta keenlemeyekün sayılması gerekir.

B) Anayasa açısından:

1- Hesapları İnceleme Komisyonunun raporunun oylanması ile 1905 sayılı Kanunla ilgili bir yasama yorumu gerçekleştirilmek istenmiştir.

Anayasa'nın 64. maddesinde, TBMM nin ödev ve yetkileri belirtilirken, bunlar arasında yasama yorumuna - teşriî tefsire - yer verilmemiş ve bu husus, hem Anayasa gerekçesinde, hem de madde ile ilgili müzakerelerde açık ve seçik olarak ortaya konmuştur.

1905 sayılı Kanun hükümlerini uygulamakla görevli olan Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanları, bir uygulama süresinden sonra bu uygulamayı, Parlamento üyelerinin Ödenek ve yolluklarına büyük ölçüde zam yapılmasını sağlayacak tarzda yorum hazırlanması için ne bir Meclis Komisyonunu görevlendirebilir, ne de bu teşriî tefsir (yasama yorumu) niteliğinde bir Genel Kurul kararı istihsaline teşebbüs ve tevessül edebilirler.

2- 657 sayılı Kanun, Devlet Memurları Kanunudur. Devlet Memurları Kanununda gösterilen en yüksek gösterge ile, bu kanuna dayanılarak çıkarılan kararnameler gereği yapılan ödemeler ve yine bu kanunla irtibatlı olarak Devlet Memurlarının aylıklarına başkaca

Esas Sayısı:1977/6

Karar Sayısı:1977/14

kanunlarla yapılan ek ödemeler üzerinden bir Parlamento üyesinin ödeneğinin hesaplanması başka şey, açıkça 657 sayılı Kanunun kapsamı dışında kaldıkları ve 657 sayılı Kanunla hiç bir bağlantısı olmadan aylık ve ödenek alan, Üniversite Rektörü gibi istisnâî durumdaki görevlilerin müstehak oldukları ödemeleri de, Devlet memurlarının aylıklarının eki gibi mütalâa etmek başka şeydir.

Uzunca bir uygulamadan sonra, Anayasa ve Kanun değişikliği söz konusu olmadığı halde, Hesapları İnceleme Komisyonu raporunda yer alan ve zam yapılmasını amaçlayan görüşlerin İktüzüğe aykırı ve usulsüz bir oylama ile, Anayasa'ya aykırı bir yasama yorumu haline getirilmesi, açık bir içtüzük ve Anayasa ihlalidir. Ve diğer bir yönü ile de, Anayasa'ya ve içtüzüğe aykırı bir tüzük kuralı niteliğindedir.

Özet ve sonuç :

Parlamento üyelerinin ödenek ve yolluklarına büyük ölçüde zam yapılmasını amaçlayan yasama yorumu niteliğindeki karar, kamuoyunda derinliğine ve genişliğine tartışılmış ve haklı bir tepki ile karşılanmış bulunmaktadır.

Bu mahiyetteki bir zammın ve bu tarzdaki bir yasama yorumunun ve Anayasa'ya aykırı bir içtüzük hükmünün ihdasının hukuken geçersizliği ciddi kalemler ve hukuk bilginleri tarafından da belirtilmiştir.

Yüksek Anayasa Mahkememizin, bugüne kadar verdiği kararlar arasında Anayasa'ya ve içtüzük ihlâli niteliğinde kural ihdasının iptaline ilişkin değerli kararları mevcuttur.

Yukarıda arzolunan sebeplerle iptal istemimizin kabulünü derin saygılarımla arz ederim.""